

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum II. Decretalium, Per Triginta Titulos Distributum, In Quo Agitur
De Judiciis, Foro Competenti, Libelli Oblatione, Mutuis petitionibus, ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1708

§. II. Qualiter differant positiones ab articulis?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73001](#)

non est omnino impertinens, debet responderi, ut tradunt Doctores communiter in L. 2. §. quod observari, C. de jurejur. teste Baldo in c. *Dadum*, elig. 2. de Elect. Dicitur autem pertinens qualibet positio, quæ causæ adaptari potest, sive ad causam faciat directè, sive indirectè, secundum Joan. Monach. in cit. c. 1. n. 2. de Confess. in 6. Baldum in L. *Si duo*, §. item *Julianus*, ff. de jurejur. hinc positiones, quæ aliquod adminiculum conferunt, pertinentes dicuntur, ut notat Bartolus in cit. L. *ubique*, n. 13. ff. de interrogat. action. Baldus in L. *Ad probationem* 1. C. de probat. & sufficit, ut qualitercunque adminiculentur, etiam ex levi presumptione. Sin autem sit dubium, & altiore requirat indaginem, responderi debet, salvo jure impertinentium, & non admittendarum positionum, & notat glossa Bernhardi in c. *cum contingat*, V. *nihilominus*, de offic. *Deleg.*

747.

Dicitur 5. facti pertinentis ad causam, intellige civilem; nam in criminalibus non sunt positiones ab Actore, vel accusante; sed Reus per Judicem interrogatur, & recusans respondere positionibus, non habetur pro Confesso; cum his, regulariter, respondendum non sit, c. quid aliquando, §. item illud, diss. 2. de paenitent. ibi: non tibi dico, ut te prodas in publicum; neque te apud alios accuses, junct. gloss. in c. 2. de Confess. in 6. V. absque rationabili; ulteriore rationem reddit Fagnanus cit. n. 85. quia objiciens crimen, non debet relevari ab onere probandi, ut testè notat Baldus in L. 2. §. quod observari, C. de jurejurand. numer. 23. & alii.

748.

Dicitur 6. assertio medio iuramento, id, quod constat ex c. *Praesentium*, de Testib. in 6. ibi: recepto iuramento de veritate dicenda injungas dictis Abbatii, & Priori, ut tam ponendo, quam respondendo dicant veritatem; & ideo ponens contraria, perjurus est, c. *Cum in positionibus, dejurand. eod. lib.* Dicitur 7. in Scriptis exhibita; positiones enim sunt in Scriptis offerenda Judici, ut videat, an sint impertinentes, impossibles, captiosæ, &c. ut dicit glossa magna in c. 1. vers. & exhiberi debent in actis, ut cit. Clem. Sepe, §. *Venerum, de verbis. signif.* ubi nota cum Hau-noldo tom. 5. tr. 3. n. 491. hoc juramen-

tum esse de veritate dicenda, quod ex consuetudine interdum includitur in juramento calumniae, nisi ipsum illud specialiter exigatur; & ex parte Actoris dicitur juramentum *dandorum*, scilicet articulorum; & ex Rei, *Respondendorum*; ille enim jurat, articulos à se positos de facto proprio, esse veros; positos de facto alieno, à se credi esse veros, & probabiles: iste vero, se velle ad singulas positiones respondere, an eas credat, necne?

Dicitur 8. ut per reponsonem Adversarii; quia non Advocatus, sed pars, cui proponuntur factæ positiones, respondere debet; ut constat ex c. 1. de Confess. in 6. ibi: per Confessionem Adversarii; & Clem. Sepe, cit. §. & quia, ibi: propter partium Confessiones; limitat tamen Fagnanus cit. n. 87. ut procedat, parte exigente, ut Adversarius per se ipsum respondeat; alias enim respondere potest vel per se ipsum, vel per Procuratorem, ex c. 2. de Confess. in 6. ibi: *Reus, vel Procurator ipsius.*

Dicitur 9. ad interrogacionem Judicis; 750. quia non pars, sed Judex debet alteram partem interrogare super positionibus, ex cit. c. 2. ibi: *interrogatus, iussusque à Judece respondere, junct. gloss. V. iussusque;* quamvis quandoque interrogatio à Judice committi soleat Notario. Dicitur 10. ut pars relevetur, quo indicatur; à quavis ex partibus litigantibus positiones fieri posse pet diet. Clem. Sepe, §. & quia, de verbis. signif. Dicitur demum, ut relevetur ab onere probandi, propter rationem n. 741. initio datam.

§. II.

Qualiter differant positiones ab articulis?

A Nte resolutionem not. 1. quandoque 751. dati terminum ad capitulandum, hoc est, ad ponendum, vel articulandum; unde notum est generale nomen *capituli*, complectens sub se, tanquam species, positiones, & articulos. Not. 2. quod num. 744. diximus, Adversarium non teneri respondere ad positiones *complexas*, etiam intelligi de positionibus, *implicatis*, *equivocis*,

vocis, captiosis, vel alternativis, ut notat gloss. in c. 2. de probat. Not. 3. cùm positiones nihil petant, sed simpliciter factum assertivè narrant, eas differre à libello, & litis contestatione; nam in his aliquid petitur. Not. 4. etiam differre ab interrogationibus; nam illæ fiunt assertivæ, ac ab Actore; istæ autem solum interrogative, ac à Judice juxta num. præced.

752. Differentiam porro inter positiones, & articulos aliqui constituunt in eo, quod positiones præcedant, & contineant narrationem facti; articuli subsequantur, & contineant positiones negatas ab Adversario, & probandas à ponente; sic, ut, postquam Reus respondit ad singulas positiones confitendo, vel negando, Actor solum positiones negatas (hoc est, articulos) rursum offerat Judici, ut appareat, quænam probari debeant; sic Maranta de ord. judic. p. 6. de positionibus, à numer. 1. Gail tamen l. 1. observat. 79. num. 3. ait, hoc discrimen in Camera non observari.

753. Alii discrimen constituunt in diverso modo, quo fiunt, sic, ut positiones dicantur, quæ fiunt per verba, pono esse verum; quæ autem per verbum: intendo probare, esse verum, dicantur articuli. Nam per primum modum is, qui ponit, seu positiones facit, censetur ea, quæ ponit, confiteri, & affirmare; unde illa, nisi doceat de errore, non poterit revocare; cùm sit confessio judicialis: per secundum autem solum indicat, quod putet se posse probare, quin simpliciter, & absolute affmet.

754. Præter hæc not. 1. ex articulis alios dici antiquos; alios, omnino novos; alios directè; alios solum indirectè contrarios; de quibus egimus superius, explicatis singularium definitionibus. Not. 2. Advocatis, absque speciali mandato, non liceare facere positiones in præjudicium Domini; si tamen habent Clientes rudes, cum licentia Judicis, id eis concedit praxis, ut notat Haunold. tom. 5. de jure, & just. tr. 3. n. 494. Not. 3. in dubio, num positiones sint, nec ne impertinentes? vel relevantes? non debere illas à Judice statim rejici, sed Reo ad eas respondendum esse, cum protestatione (*salvo jure impertinentium, & non admittendorum*) cuius effectus est, ut, si positio sit imperti-

nens, habeatur pro non admissa; probations desuper factæ, nullius momenti: & responsiones ad illas, tanquam non datæ.

§. III.

De pœna recusantis respondere ad positiones.

C ommunis regula est, si Reus facta litis contestatione, ad positiones exhibitas, cùm jussus deberet respondere, contumaciter recusat, in pœnam contumacia positiones haberi pro confessatis ex c. si post. 2. de Confess. in 6. ibi: si post præsumptum veritatis, aut calumnia jurementum, Reus, vel Procurator ipsius, positionibus ab Adversario sibi factis, interrogatus, jussusquæ à judge, respondere, absque rationabili causa, recusat, aut nolit, seu contumaciter se absentet, haberi debet (super iis, de quibus in eisdem positionibus interrogatus extitit) pro confessso. Verum si antequam respondere sic jussus fuerit, eum contumaciter absentari contingat, tunc pro Confesso non debet haberi: sed est alias contra eum, tanquam contra contumacem (prout ratio dictaverit) procedendum.

Circa hunc textum not. 1. quod hæc contumacia in dato casu solum juris fictione habeatur pro Confessione; consequenter, si velit, liceat illi probare contrarium; sic tamen, ut onus probandi non amplius possit conjicere in ponentem; sicut, si negative respondisset; & sic accipendum esse dictum c. 2. tradit Haunold. cit. n. 495. ex quo sequitur illam præsumptionem non esse juris, & de jure; sed juristantum; sic Layman. in cit. c. 2. ubi addit, satis probari contrarium, si ritè doceat, ideo responsum ad illas à se recusatum, quod probabiliter eas reputaverit impertinentes; quamvis aliqui censeant, si per Judicem datus sit terminus ad respondentum, eo elapsi non dari purgationem moræ; sic Barbos. ibid. n. 6.

Not. 2. si positiones essent notoriæ falsæ, vel sibi invicem contrariae, etiam contumaciter recusantem ad eas respondere,

non